

Listopad 2024

Velryba na souši 15

Uvnitř tohoto čísla najdete:

Úvodník

Kdo nás letos učí

Reportáž: Škola základ života

Kroužkování ptáků

Recenze na knihu

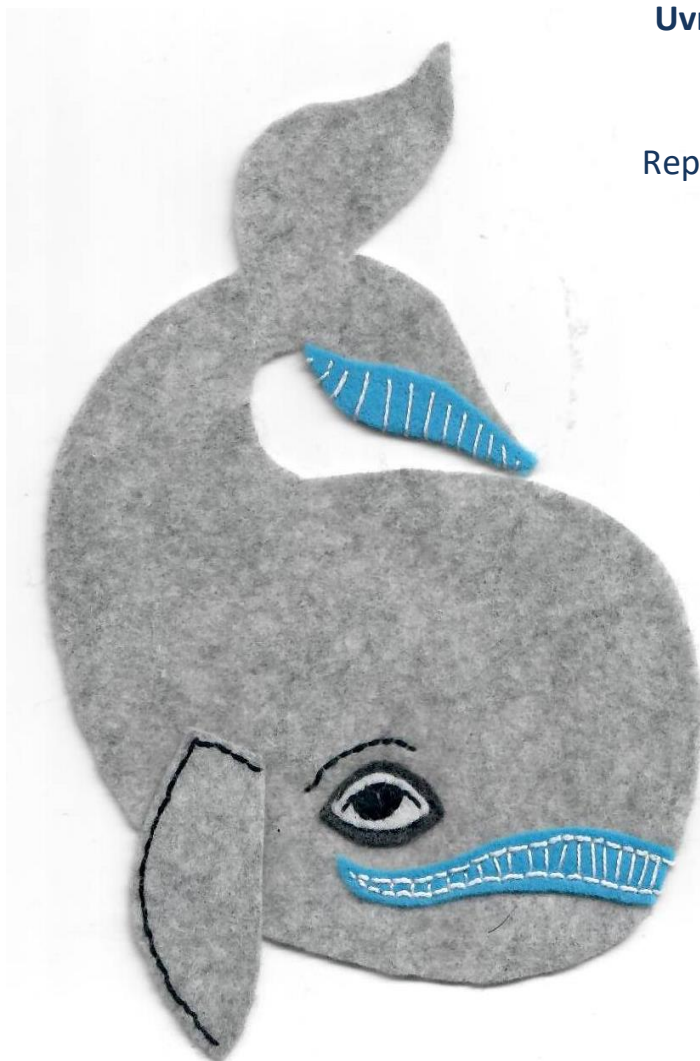
Co napsaly děti

Zajímaví lidé

Rozhovor

Velrybí humor

Anglické luštění

Úvodník

První čtvrtka za námi...

Ani jsme se nenadáli a už brzy přijde advent. Ve škole se i za tak krátkou dobu odehrálo mnoho...

V září jsme přišli odpočatí a těšili se hlavně na svoje spolužáky, všichni jsme byli na adaptácích, kde jsme si to užili určitě od prvního trojročí do devítky. Školka měla také adaptační období během září, kdy si malé děti musely zvyknout na čas bez maminky.

V říjnu nás navštívili zajímaví lidé, o kterých se ve Velrybě píše a listopad se nese v duchu lekcí etikety.

Proč zrovna etikety? Protože se mezi námi trošku ztratilo slušné chování nebo někdy pochybujeme o tom, co se sluší. Kdy mluvit sprostě a kdy ne, kdy žvýkat žvýkačku, kdy někomu podržet dveře, jak zdvořile požádat o cokoli nebo kdy někomu pomoci.

Občas se rozhlédnu po sněmovně a nestačí se divit ani moje oči ani moje uši. Vidím roztodivné hry a slyším hrozivá slova. Zamysleme se nad tím, jak být k sobě zdvořilí, vždyť to není trapné, po sobě si uklidit, mile se oslovit, podržet si dveře, aby nás nebouchly, ale je to zdvořilé, ohleduplné a ctnostné.

Verča V.

Kdo nás letos učí

1. M Vlčata: Petra Staňková a Pavla Jakešová
2. M Kulíšci: Martina Schneiderová a Pavla Malá
3. M Čtyřlístek: Eva Šťastná a Tereza Budišová
4. M Atlantida: Martina Zíková a Katka Budišová
5. M Nirvána: Iva Zíková, Slávka Vinšová a Jana Poláčková
6. M Chameleoni: Jarmila Štouralová a Lenka Důrová
7. M a 8. M Osmáci: Veronika Veselovská, Petr Vogeltanz a Veronika Ilková
9. M Mount Everest: Jana Hronová

Angličtina: Helena Klimešová, Jitka Matějková, Jana Třísková, Stefanie Graf a Narine Shagulyan

Němčina: Hana Bolková a Stefanie Graf

Přírodopis: Jana Jakubcová

Fyzika: Pavel Sedlák

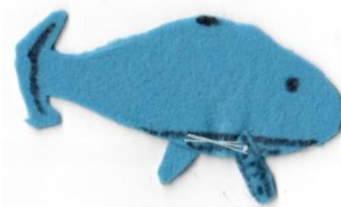
Montessori družina: Dana Reitingerová a Pavla Malá

Montessori školka: Eva Rajtmajerová a Růženka Sedláková

Dětská skupina: Lucie Ludačková

Anglicky mluvící průvodci: Sherri, Sofie a Tom

Reportáž

Škola základ života

Je mi jasné, nebo spíše doufám, že název Škola základ života neslyšíte poprvé, přesto bych vám ho ráda znovu připomněla. Vraťte se na chvílku, alespoň v myšlenkách, zpět do lavic. Paní učitelka stojí u tabule a snaží se vysvětlit vid dokonavý a nedokonavý. Vůbec vás to nebaví, skoro usínáte a v hlavě vám vyvstanou otázky: „Proč se to vůbec učím?“ říkáte si, „K čemu mi to v životě bude?“ Netvrdím, že jsem si podobnými otázkami nikdy svou hlavu nezatěžovala – možná právě naopak, poměrně často. Právě proto jsem byla nadšená, když Martina jednou do Montessori parlamentu přišla s návrhem na projekt, který později dostal název Škola základ života, zabývající se právě učebními osnovami.

Škola je vsutku plná informací, dat, příkazů, faktů... Ale musí toho být tolik? Co je třeba znát nebo umět pro úspěšný život? Koho jiného se zeptat než těch, kteří úspěšný život žijí? Jasně! Ale počkat! Úspěšná osobnost? Kdo to vlastně je? Pro mne je to Daniel, mamka, Liduška, Martina, trenér a další. Každý jednotlivý človíček má svůj vlastní seznam úspěšných osobností, pro každého je to někdo jiný.

Proto jsme náš projekt odstartovali tím, že jsme všechny Montessori třídy požádali o to, aby vymysleli větu, která by definovala úspěšnou osobnost. Dostalo se nám osm definic, které jsme zformovali do jednoho souvětí:

„Úspěšný člověk je ten, který dělá v životě to, co ho naplňuje, baví, cítí se být na svém místě. Je to někdo, kdo něco ve svém životě dokázal změnit, překonat, inspirovat druhé. Nemusí být slavný ani známý.“

Toto je definice úspěšné osobnosti Montessori dětí. Podle tohoto souvětí si děti z celé školy vybraly toho, kdo je podle nich úspěšný. Tyto osoby jsme emailem pozvali k nám do školy. Od některých jsme se odpovědi vůbec nedočkali, někteří pozvání kvůli nedostatku času odmítli, ale odpovědi poslali alespoň písemně a někteří přislíbili přijet, někteří už u nás byli.

Všechny odpovědi na otázky:

- 1) Co bylo na základní škole pro Váš úspěšný život důležité nebo zásadní (dovednosti, znalosti, osobnosti, vztahy...)?
- 2) Co Vám na základní škole chybělo a musel jste se to doučit?
- 3) Co nebo čemu by se na základních školách mělo učit, co by tam určitě nemělo chybět? Co by tam určitě být nemělo?
- 4) Co ještě byste rád dodal, vzkázal, doporučil?

jsme zaznamenali.

V budoucnu ze všech odpovědí sestavíme shrnutí a závěr. S tímto závěrem následně seznámíme širší veřejnost, a co půjde, se budeme snažit realizovat v naší škole.

Už máme kolem dvanácti odpovědí. Pět osobností přislíbilo přijet.

Náš projekt Škola základ života jsme také přihlásili do celostátní soutěže „Měníme svět k lepšímu“, kterou jsme s ním vyhráli, a doufám, že i inspirovali ostatní školy.

Projekt rozhodně nekončí, věřím, že se dočkáte ještě spousty zajímavých osobností a jejich odpovědí, které nám pomohou dál promýšlet podobu a obsah výuky. A kdo ví? Třeba se už jednou nebudeme muset ptát, proč se to či ono vlastně učíme.

Jolana Prixová 9.M

Kdo nás navštívil v rámci projektu Škola základ života ?

Pan Jiří Martínek alias Vševěd

- český historik, geograf, karograf,
vysokoškolský pedagog a expert
v soutěžním pořadu Na Lovu

Pan Jan Hábl

- vysokoškolský pedagog a
odborník na Jana Amose
Komenského

Slečna Rozárie Haškovcová

- studentka a
environmentální influencerka

Kroužkování ptáků v loňském roce

♡ pláči ♡ ♡ ♡ ♡ ♡ ♡

kroužkování ptáků jsou mnohdy velká
a mají sam kód
maj stroj na pláči který je láká
rostou podobně rychle pláči než lidé
pláči držíme na nohy ^{pevně}

^{hromádka}
síhorka může udelat do dřevěného vícha
díru

pláči se můžou vážit ^{hromádka}
samička

koňadra dokáže ulovit melopíra

síhorka

pláči svuky
lakadla

Verunka Ilková, ještě 3.M

Recenze na knihu

Knihu napsala historička Veronika Válková a ilustroval ji Petr Kopl.

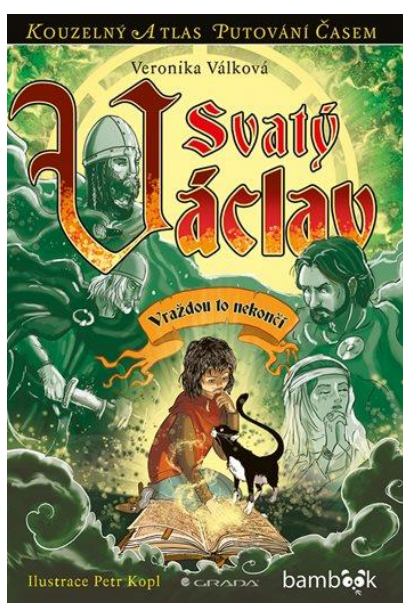
Řadíme ji k žánru dobrodružné literatury s reálnými událostmi české historie.

Bára pomocí kouzelného atlasu cestuje do minulosti, vede si o svých cestách pečlivé záznamy. Pořád ale nemůže přijít na to, jak atlas funguje.

Smrt sv. Václava je v knize popsána jinak, než jak se o ní učíme ve škole. Zároveň kniha nekončí zavražděním sv. Václava, po jeho vraždě příběh dál pokračuje.

Kniha je vtipná, zábavná a hlavně je podle skutečné historie.

Doubravka Nová, 5.M

Co napsaly děti...

Elenka a Myšák

V dalekém a krásném kraji žila se svými rodiči malá holčička Elenka. Byli velice chudí, ale měli jeden druhého. Jednoho dne šla Elenka do lesa pro dříví. Byl to velký a tmavý les, holčička šla dál a dál. Najednou, se před ní otevřela mýtina a uprostřed stál černý zámek. Ze zámku vyšla krásná žena a pozvala Elenku na čaj. Neměla ho pít, po prvním doušku zapomněla na všechno, na rodiče, na domov. Čarodějnice, protože to byla čarodějnice, ji zavedla do komnaty ve věži. Dívka žila dál, ale nic si nepamatovala. Jednou z podpostele vyběhl veliký myšák. Elenka se strašně lekla, ale ještě víc se vylekala, když na ni promluvil. „Musíš pryč!“ řekl jí „Proč?“ ptala se dívka. „Tvoji rodiče se bez tebe trápí.“ „Já nějaké mám?“ podivila se dívka a myšák jí všechno popravdě řekl, o jejím zapomenutí po čaji a Elenka se zalekla. Musím se vrátit domů. A začali plánovat. Brzy ráno vzbudil čarodějnici strašný hluk z půdy. Vyběhla se podívat, co se děje. Jak Elenka viděla čarodějnici mizet na půdě, vyšla z pokoje a běžela pryč ze zámku. Běžela a přemýšlela nad tím, co se stalo s myšákem, který dělal ten hluk na půdě. Neměla čas dál přemýšlet, protože vyběhla z lesa a zamířila rovnou domů. Její rodiče měli velikou radost, a jestli neumřeli, radují se dodnes. Co se stalo s myšákem? Je v bezpečí a dál pomáhá utéct všem čarodějčíným vězňům.

Martička Salajková

VLKODLAK

Měsíc svítil na nebi, kohout už byl znavený.
V levé straně od moře, stojí panna v komoře. Ustrojená, celá bílá, vypadala jako víla.

Tu na okno - ťuk ťuk ťuk, postává tam mladý muž. Běží k oknu panna bílá,
pomalu ho otevírá.

A za chvíli - dup dup dup, stojí venku, ani muk.

Chytí muže mladého, Honza Oldřich zvaného.

A ta panna s Oldřichem vyrazili kvapem ven.

Chvíli jdou a chvíli běží, černý les před nimi leží. Pomalu jdou černým lesem,
tajemný duch vplížil se sem. Chytil Honzu démon onen, vlci všude vyjí kolem.

A v tu chvíli hned a rázem, Honza Oldřich spadl na zem. Kroutil se a svíjel dál,
ohromný vlk se z něj stal.

Velké oči červené, na tu pannu upřené.

V tu chvíli se na ni vrhl, zakousl se a pak trhl.

Vojta Pokorný

V malém náhrdelníku

„Kristýna je docela zvláštní dítě,“ říká paní Nová, když 10letá Kristýna už po třetí za den ječí na svého malého bratra. „To mi furt musíš otravovat život!?! Co tě na tom tak baví?“ Pořád křičí, až najednou...

„Kristýno, Jakube, oběd je na stole.“ To je máma. Kristýna se rozeběhne ke dveřím domu, jak nejrychleji dovede, aby ji Jakub nedohnal. „Pooo-čkej-namě!!!!“ Sípe Jakub. Ale Kiki to už neslyší. Teď je totiž u kuchyňského stolu a pečlivě se soustředí na to, aby seděla rovně. Najednou se do místnosti vřítíl Jakub. „Kubíčku, nesmíš běhat tak rychle.“ Říká maminka. „Kubíček, Kubíček,“ směje se Kiki, až spadne ze židle. „Sakra,“ zalamentuje, když vidí, že se na jejím náhrdelníku s kamínkem objeví prasklina.

„Ten byl můj nejlepší,“ dodala sklesle. V tom začal náhrdelník zářit zeleně a netřpytí se fialově jako obvykle. „To je divné,“ řekla Kiki, která jediná si toho všimla. Vše se začalo pomalilinku zmenšovat. „Mami, ty se zmenšuješ!!!“ Křičí Kiki, když ji maminka sahala k nosu. Po chvíli Kiki ležela v domě po čtyřech. Opatrně se z něj dostala a vidí, že to nepostihlo jen její dům, ale celou planetu.

Kiki neví, co má dělat. Tak jen ležela na Sahaře a snažila se něco vymyslet, až jí bylo horko, a tak se napila z Lipna. Namočila si náhrdelník, ale to jí bylo jedno.

„Co to? Já se zmenšuji? Ne, kolem mě se to zvětšuje!“ Vykřikla nadšeně. Než se vše vrátilo do normálu, tak doběhla do Lažiště domů. Náhrdelník dala do misky s vodou, aby se zase něco nestalo...

Šarlotka Thonová

Zajímaví lidé

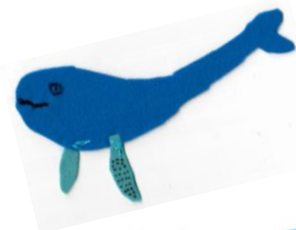
MARIA Montessori

Maria Montessori se narodila,
součila se státs lékařkou. Vystudovala
lékařský obor, ale když viděla jak
se děti nudí tak vymyslela montessori
spůsob a naučila děti pracovat spomický
a pak jezdila po celém světě aby i vjiných
zemích naučila učitele montessori spůsob.

Tonička Parajová

Rozhovor...

...s Martinou Schneidrovou

Jak dlouho učíš? Učím 9 let.

Jak ses dostala k Montessori? *Nabídla mi to Martina Žíková.*

Co jsi dělala, než jsi nastoupila do Montessori třídy? *Učila jsem v klasické třídě.*

Chtěla jsi vždycky být učitelkou? *Ano, už od mala.*

Byla sis jistá, jestli budeš učit v Montessori? *Ano.*

Máš doma nějakého mazlíčka? *1 kočičku.*

Jaké máš oblíbené jídlo? *Řízky od maminky.*

Co ráda děláš ve volném čase? *Šiju.*

Jaký je Tvůj oblíbený film? *Báječná léta pod psa.*

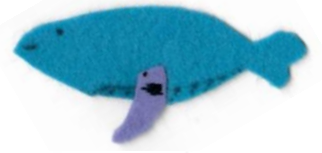
Jaká je Tvá oblíbená knížka? *Od Johna Irvinga Modlitba za Owena Meanyho.*

Tvůj oblíbený sport? *Krasobruslení.*

Co posloucháš za písňe? *Folkovou hudbu.*

Rozhovor dělala Malvínka Salajková

Velrybí humor

„ Proč máš za uchem párek?“ „No nazdar, k večeři jsem asi snědl tužku!“

Když se to vyhodí do vzduchu, je to hnědé, a když to spadne na zem, je to bagr. Co je to?

(Kinder vajíčko)

Po čtrnácti hodinách se šnek vyškrábe na strom, spadne a řekne si: „Práce kvapná, málo platná.“

Toník přijde ze školy: „ Tati, já už se tam nevrátím.“ „A proč?“ „Paní učitelka nic neví. Pořád se nás na něco ptá.“

Proč chodí sušenka k doktorovi? Protože v něm pořád něco křupe.

Jdou dva psi po ulici a jeden začne čichat k patníkům. Druhý pes říká: „Co děláš?“ První pes odpoví: „Ále, jen si čtu pesemesky.“

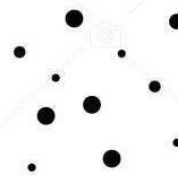

Anglické luštění

AUTUMN

— crossword puzzle —

The crossword puzzle grid is composed of white squares for letters and empty spaces. The clues are numbered 1 through 10. The illustrations are as follows:

- 1. A bonfire with flames and logs.
- 2. A smiling cloud with rain falling from it.
- 3. A single autumn leaf.
- 4. A mushroom with spots on its cap.
- 5. An open umbrella.
- 6. A wooden crate filled with autumn produce, including a carrot, a pumpkin, and a head of cabbage.
- 7. An acorn with its cap.
- 8. A cluster of raspberries.
- 9. A large pumpkin with a stem and leaves.
- 10. A cluster of berries, possibly strawberries.

Velryba na souši

Vydává: Montessori MŠ a ZŠ Prachatice, Národní 1018, 383 01 Prachatice

E-mail: velrybanasousi@seznam.cz

Šéfredaktorka: Veronika Veselovská, Veronika Ilková

Redakce:

Doubravka Nová, Barbora Nová, Tonička Parajová, Malvínka Salajková, Verunka Ilková ml., Anička Šnelcerová

Grafická úprava a sazba: Veronika Veselovská, Veronka Ilková

Toto číslo bylo předáno do tisku 21. 11. 2024

